

i religiøs Henseende indtage, erklære ikke paa sanddru Maade at kunne aflægge Eden. I denne Forbindelse kan ogsaa henvises til, at Forslaget til Omordning af Rettens Pleje, saaledes som det er vedtaget af begge Ting, for Stævningmændenes Vedkommende bestemmer, at der skal afgives en Forsikring i Stedet for Edsaflæggelse.

I Overensstemmelse med disse Betragtninger har der dernæst i Aarens Løb af og til været gjort almindeligere Forsøg paa ad Lovgivningsvejen at faa Løfteeden afløst af blotte Forsikringer, og i de to sidste Rigsdagssamlinger har Forslag i saa Henseende været indbragt uden dog at føre til et Resultat.

Naar Regeringen nu, ogsaa med enkelte i den sidste Tid forefaldne Tilfælde af Edsnægtelse for Øje, optager dette Spørgsmaal og søger det ført til en Løsning, har man, som det vil ses af foranstaaende Lovforslag, anset det for rettest ikke at røre ved de i Grundloven foreskrevne Løfteeder. Det maa nemlig erkendes at være i alt Fald meget tvivlsomt, om det er muligt at finde en Form, som paa en Gang fyldestgør det Formaal, som Afskaffelse af Eden i dette Ords almindelige Betydning tilsigter, og dog fyldestgør Grundlovens Ord angaaende Afæggelse af Ed.

Heraf følger igen, at Afskaffelsen af Løfteeden bør undergaa en vis Begrænsning. Den almindelige Løfteed, der aflægges af Embedsmænd, lyder saaledes:

„Jeg undertegnede, der allernaadigst er — — — — —, lover og sværger herved at være Hans Majestæt Kong Frederik den VIII., som min rette Konge og Herre, tro og lydlig, holde Rigets Grundlov og med Troskab og Nidkærlighed opfylde de Pligter, som ifølge fornævnte min Stilling og den mig meddelte Bestalling paaligger mig.“

Ved Siden af dette Edstema og edelige Løfter, der kun gaar ud paa en Del af dettes Indhold, findes der i den hidtil-

værende Lovgivning Løfteeder i enkelte særlige Retninger, saasom Hemmeligholdelse af, hvad vedkommende i Kraft af sin offentlige Stilling erfarer, og lignende. Hvor der nu i Henhold til Grundlovens § 17 fremtidig skal aflægges Ed paa Grundloven, vil det formentlig findes naturligt, at man giver vedkommende Edstema det ovenfor anførte fulde Omfang, og ikke dels lader Embedsmanden aflægge Ed paa Grundloven, dels afgive en højtidelig Forsikring af det Indhold, som den hidtilværende Embedsed i øvrigt har. Hertil sigter Bestemmelsen i § 1, 2det Stykke.

Hvad § 2 angaar, bemærkes at Straffelovens § 152 blandt andet fastsætter Straf for den, der afgiver falsk skriftlig Bekræftelse i Henhold til en tidligere aflagt Ed, en Bestemmelse der for Eksempel har Anvendelse i en vigtig praktisk Retning, nemlig for Stævningmænd. Det er klart, at dette Strafansvar ogsaa bør ramme den, der paa tilsvarende Maade misligholder den i dette Lovforslags § 1 indeholdte højtidelige Forsikring. Nu findes der ganske vist i Straffelovens § 153 en Regel, hvorefter de ovenanførte Straffebestemmelser ere anvendelige bl. a. paa den, der afgiver en Forsikring, som træder i Eds Sted. Det er imidlertid ikke helt utvivlsomt, at denne Regel, der nærmest har for Øje de Tilfælde, hvor der under den bestaaende Lovordning undtagelsesvis maatte indrømmes Adgang til i Stedet for den almindelige lovhjemelede Ed at afgive en Forsikring, vedblivende er anvendelig, naar Lovgivningen som almindelig Regel afløser Edsordningen med en Forskrift om Afgivelse af en Forsikring. Det er derfor fundet mest betryggende at udtale den i § 2 indeholdte Regel, hvilket ogsaa turde være rigtigst af den Grund, at det med Forsikringernes Misligholdelse eventuelt forbundne Ansvar naturligt bør indskærpes i selve den Lov, der indfører Forsikringerne.